

KONKURRANSE-
TILSYNET
The Competition Authority

Ikke gå glipp av årets konferanse i konkurranserett

Vi sees på Konkurransetilsynets juskonferanse 2026!

28. mai på Hotel Norge, Bergen

Meld deg på nå!

Påmeldingsfrist 12. mai

(Foto: NTB-arkivfoto)

Europadomstolen godkänner klagomål från journalister som filmade Estonia-vraket

Två journalister, varav en är bosatt i Norge, dömdes 2022 för att ha stört gravfriden efter Estonia-katastrofen. Nu har Europadomstolen beslutat att anmäla fallet till de svenska myndigheterna.

Kjetil Kolsrud

11 maj 2026 kl. 06:00

Uppdaterad: för en dag sedan

852 personer, inklusive dessa sex norrmän, omkom när passagerarfärjan Estonia sjönk i Östersjön 1994. En lag har sedan dess stiftats som förklarar vraket som en skyddad kyrkogård. Två journalister – med stöd av ett norskt produktionsbolag – valde att bryta detta skydd genom att filma vraket med en ubåt. En av dokumentärfilmarna bor i Norge.

Filminspelningen resulterade i dokumentären "Estland – upptäckten som förändrade allt". Upptäckten var ett sår i båtens skrov, men det visade sig att detta inte förändrade allt trots allt.

Hittade en tår

Såret presenterades som ett alternativ till den officiella slutsatsen att fartyget sjönk på grund av att bogluckan lossnat. Bland annat spekulerades det länge om huruvida förlisningen faktiskt orsakades av en kollision med en ubåt. Dokumentären ledde till att nya, officiella utredningar av vraket inleddes. Dessa drog slutsatsen att det sår som journalisterna hade filmat härrörde från skrovets kontakt med havsbotten, och att fel i bogstrukturen fortfarande anses vara orsaken till förlisningen.

De två journalisterna fick böter för att ha brutit mot vrakets bevaranderegler, och de har överklagat domen till Europadomstolen för mänskliga rättigheter. Domstolen har nu beslutat att pröva målet i sak, och ärendet har delgivits de svenska myndigheterna. Där ombeds svenskarna att förklara sin syn på proportionaliteten av straffet i förhållande till artikel 10 i Europakonventionen om yttrandefrihet.

– Seriös och djupgående journalistik

Dokumentärfilmarna representeras av Jon Wessel-Aas från Glittertind. Han säger att både klienterna och producenterna på Monster och Warner Bros. Discovery är nöjda med beslutet. I sitt klagomål till EMD påpekar han att detta var seriös och djupgående journalistik om en fråga av stort allmänintresse, och att även svenska domstolar erkände detta.

– Det fanns inte heller något annat sätt för journalisterna att dokumentera det som dokumenterats genom filmning via dykroboten. Huvudfrågan för Europadomstolen är därför, som vi ser det, om det var nödvändigt och proportionerligt för Sverige att döma journalisterna, enbart för att de formellt sett bröt mot den särskilda lagen om gravfrid vid Estonia-vraket genom att använda dykroboten, i ett fall där den kritiska journalistiken i det avseendet riktade sig just mot samma stats tidigare utredning och slutsatser, säger Wessel-Aas.

Jon Wessel-Aas, Glittertind.

Klagandena hävdar också att domstolen, när den straffrättsligt sanktionerar journalistik, är skyldig att ange specifika skäl för varför ett sådant intrång i pressfriheten är nödvändigt och proportionerligt enligt Europakonventionen.

– I vårt fall anser vi att Sverige varken har eller kan rättfärdiga detta, och att den svenska staten därför har kränkt journalisternas rättigheter enligt artikel 10 i Europakonventionen, säger Wessel-Aas.

Erfarenheten visar att det ofta tar några år från det att ett ärende kommuniceras tills ett beslut fattas.

